

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

19

Београд - 2022

НОВО ИЗДАЊЕ ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

Тираж је ограничен на број претплата плаћених до краја новембра 2022. године
Цена у претплати је 9.900 динара са ПДВ

Приручник садржи детаљна објашњења примене три нова и најсложенија Међународна стандарда финансијског извештавања МСФИ 9 – *Финансијски инструменти*, МСФИ 15 – *Приходи од уговора са купцима* и МСФИ 16 – *Лизинг*.

МСФИ 9 и МСФИ 15 примењују се у Републици Србији од 2020. године а МСФИ 16 од 2021. године. Примена ових стандарда међусобно је повезана, тако да субјекти који примењују пуне МСФИ морају детаљно да познају захтеве који су прописани овим стандардима.

Ови стандарди настали су као одговор рачуноводствене професије на светску економску кризу из 2007. године и садрже нова решења која треба да допринесу реалнијем исказивању финансијског резултата и финансијског положаја привредних субјеката.

МСФИ 9 прописује нову и једноставнију класификацију финансијских инструмената, уводи нове моделе признавања очекиваних кредитних губитака за финансијске инструменте, потраживања од купаца, средства по основу уговора и финансијски лизинг. Овај стандард поједностављује примену рачуноводства хеџинга (заштите) и проширује спектре ситуација на које се може применити рачуноводство заштите. Циљ новина које доноси МСФИ 9 у односу на ранији МРС 39 је да се поједностави финансијско извештавање

применом јасног и лакшег начина класификације финансијских инструмената, уклањањем прага за признавање кредитних губитака и промене захтева за рачуноводство заштите.

МСФИ 15 садржи детаљна правила за признавање прихода када се добра и услуге преносе на купца у току одређеног временског периода и/или у одређеном тренутку времена. За утврђивање прихода овај стандард прописује јединствен **модел у пет корака** заснован на принципима који се примењују на све уговоре са купцима који су у делокругу тог стандарда. Уређује и признавање трошкова који настају у вези са закључивањем и извршавањем уговора о продаји од стране продавца. Овај стандард доноси значајне новине приликом утврђивања прихода у делатностима које имају уговоре са различитим обавезама извршења (нпр. телекомуникационе компаније) и уговоре који обухватају више периода испуњавања обавеза према купцима (нпр. грађевинске, индустријске, пољопривредне и друге производне компаније), начин утврђивања прихода је знатно другачији у односу на раније примењиване стандарде.

МСФИ 16 прописује принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање лизинга (закупа). Циљ је да се у финансијским извештајима даваоца и корисника лизинга обезбеде релевантни подаци на начин који верно представља трансакције лизинга. Из аспекта корисника лизинга, финансијски и пословни лизинг третира се на исти начин, тако што се имовина са правом коришћења исказује као имовина корисника лизинга која подлеже амортизацији а укупна обавеза коју ће корисник лизинга плаћати за период закупа исказује се као обавеза у Билансу стања. Примена овог стандарда значајно мења структуру прихода и расхода у Билансу успеха и финансијски положај у Билансу стања корисника лизинга, што корисницима финансијских извештаја пружа релевантне податке за оцену профитабилности и бонитета субјеката који примењују тај стандард.

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анђић, Споменка Бабић, Ивана Бараћ, Вера Бјелица, мр Дејан Дабетић, др Тања Ђелић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, др Наташа Ковачевић, Милена Менковић, др Милан Негованић, мр Живко Нешић, др Миленко Павловић, Милош Петровић, Бранка Радовић, Рада Радовић, Горан Савић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Милутин Срдић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић-Гавровић, мр Миливоје Цветановић, др Ратомир Ћировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 345.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел.: 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Иван Антић, тел. 32-09-667

ЛЕКТОР

Саво Пешут

ДИРЕКТОР И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

др Ратомир Ћировић, тел. 32-09-660, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

АКТУЕЛНОСТИ

Издавање електронских фактура РФЗО преко система електронских фактура – др Милан Негованић ————— 5

РАЧУНОВОДСТВО

Рачуноводствени и порески аспекти лизинга у складу са МСФИ за МСП, Правилником за МПЛ и ПДВ прописима – др Ратомир Ћировић ————— 9

1. Примена Одељка 20 – Лизинг из МСФИ за МСП ————— 9
2. Класификација лизинга на финансијски и пословни лизинг ————— 10
3. Финансијски лизинг из аспекта корисника лизинга у складу са МСФИ за МСП и Правилником за МПЛ ——— 10
4. Финансијски лизинг из аспекта даваоца лизинга ————— 15
5. Финансијски лизинг код произвођача или посредника као даваоца лизинга у складу са МСФИ за МСП ——— 18
6. Трансакције продаје и повратног лизинга ————— 19
7. ПДВ на промет добара и услуга по уговорима о лизингу ————— 22
8. ПДВ на промет услуга по уговорима о пословном лизингу ————— 31
9. Пословни лизинг у складу са МСФИ за МСП и Правилником за МПЛ ————— 32
10. Основица ПДВ на промет који се врши по основу уговора о лизингу ————— 34
11. Право на одбитак претходног пореза даваоца лизинга ————— 37
12. Право на одбитак претходног пореза примаоца лизинга ————— 37
13. Раскид уговора о финансијском лизингу ————— 38
14. Уступање уговора о финансијском лизингу ————— 41
15. ПДВ на трансакције продаје и повратног лизинга (sale and leaseback) ————— 43

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Опорезивање примања запослених по основу сопствених акција стечених без накнаде или по повлашћеној цени – Весна Боровић	44
1. Порез на зараду на примања запослених по основу сопствених акција	44
2. Остваривање права на пореско ослобођење по основу сопствених акција	46
3. Обрачун и плаћање пореза на зараду у случају када се примања запосленог по основу сопствених акција сматрају опорезивом зарадом	48
4. Порески третман сопствених акција које је стекао оснивач запослен у свом привредном друштву	54
5. Опорезивање дивиденде остварене по основу сопствених акција	54
6. Опорезивање порезом на капиталне добитке у случају отуђења сопствених акција	55

ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Општа правила опорезивања ауторских накнада порезом на добит по одбитку – Душан Поповић	58
1. Опорезивање ауторских накнада из аспекта Закона о порезу на добит правних лица	58
2. Опорезивање ауторских накнада из аспекта УИДО	61

РАДНИ ОДНОСИ

Отказ уговора о раду по основу вишка запослених у складу са Законом о раду и права код Националне службе за запошљавање – Снежана Анђић	65
1. Када постоји обавеза доношења програма за решавање вишка запослених?	65
2. Отказ уговора о раду и право на отпремнину и остала примања из радног односа	66
3. Начин отказа уговора о раду и пример решења о отказу уговора о раду	67
4. Обрачун и исплата отпремнине	68
5. Одрицање права на отпремнину	70
6. Право на новчану накнаду и остала права код Националне службе	70

СПОЉНА И УНУТРАШЊА ТРГОВИНА

Послови шпедиције (порески и рачуноводствени аспект) – Тијана Павловић	72
1. Дефиниција шпедитерске делатности	72
2. Обавезе шпедитера у царинском поступку	73
3. ПДВ аспект шпедитерских послова	74
4. Накнада за рад – услуга шпедитера	78
5. Трошкови плаћени у име и за рачун налогодавца	79
6. Попуњавање ПОПДВ приликом обављања шпедитерске делатности	80
7. Књижење извоза добара када се отпремање добара поверава шпедитеру	81
8. Књижење увоза добара када се допремање добара поверава шпедитеру	83
9. Попуњавање ЛЦИ при извозу/увозу када је ангажован шпедитер	85
Продајни подстицаји из угла Закона о трговини – Иван Антић	88
1. Истицање цене	88
2. Продајни подстицаји	89
3. Продаја са сниженом ценом	90
4. Оглашавање продајних подстицаја	92
5. Новчане казне за прекршаје које се односе на продајне подстицаје и снижење цена	92

СРП – Каталогизација у публикацији,
Народна библиотека Србије, Београд, 658 + 657

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК: часопис за рачуноводство и пословне финансије/одговорни уредник др Ратомир Ћириковић, – Год. 1, бр. 1 (1952)
–, – Београд: Привредни саветник, а.д., 1952

– Предузеће за графичку делатност, трговину и производњу: „Графипроф“, Максима Горког 1а. – 27 цм

Доступно и на: www.privsav.rs – Петнаестодневно

ISSN 0556-1590 – Привредни саветник

COBISS.SR-ID 16400642

ФИСКАЛИЗАЦИЈА

Питања и одговори из области фискализације – Иван Антић и Горан Лазовић ————— 93

1. Код пружање услуга лабораторијске радиолошке дијагностике у оквиру делатности 86.10 (делатност болница) другим правним лицима (здравственим установама) која шаљу пацијенте на услужну лабораторијску дијагностику, лица која пружају ове услуге нису обавезна да тако остварен промет евидентирају преко електронског фискалног уређаја ————— 93
2. Факултет који самофинансирајућим студентима испоручује бесплатне уџбенике, то јест укључени су у цену школарине, није дужан да промет уџбеника евидентира преко електронског фискалног уређаја — 94
3. Услуга доставе која се не наплаћује од купца робе не мора да се евидентира преко електронског фискалног уређаја ————— 94
4. Продавац је дужан да евидентира „уговорну казну“ за раскид уговора преко електронског фискалног уређаја — 94
5. Услуга издавања стана који се налази на територији Републике Србије коју једно резидентно правно лице пружа другом, а које исти даље даје у подзакуп физичком лицу за стамбене потребе ————— 95

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа ————— 96

- ПДВ ————— 96
- Фискализација ————— 98
- Порез на доходак грађана ————— 100
- Порези на имовину ————— 101
- Рачуноводство ————— 106
- Обједињена мишљења ————— 109

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић ————— 111

One stop shop

Jedan Loyalty kontakt za sve – od vaše ideje i potrebe, sve do analize rezultata.

One platform

Jedna loyalty platforma za sve kanale prodaje – nezavisna od načina komunikacije.

Loyalty gift

Loyalty popust

Loyalty bonus

Loyalty cashback

Naša statistika kaže da ako imate jedan od gore navedenih Loyalty modula, vaša kompanija će dobiti redovne i stalne kupce a samim tim i merljivo povećanje prihoda.

Za besplatne konsultacije kontaktirajte nas na:

011 245-4413

office@loyalty.rs

ИЗДАВАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА РФЗО ПРЕКО СИСТЕМА ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА

У досадашњем периоду апотекарске установе које врше продају лекова и других медицинских помагала физичким лицима – осигураницима на рецепт, које делом или у потпуности наплаћују из здравственог осигурања, тј. од Републичког фонда за здравствено осигурање (РФЗО) су за онај део накнаде који није плаћало физичко лице, већ се потраживао од РФЗО, издавале рачун са обрачунатим и исказаним ПДВ.

Таква пракса се у условима примене Закона о електронском фактурисању (ЗЕФ) и издавања електронских фактура преко система електронских фактура (СЕФ) сада мења због новог мишљења Министарства финансија које је у вези са овим питањем издато на захтев РФЗО.

Према мишљењу МФИН бр. 011-00-00656/2022-04 од 8. септембра 2022. године.

– Апотекарска установа која потражује од РФЗО део накнаде за промет лекова, издаје електронску фактуру у складу са ЗЕФ, у којој не исказује ПДВ, већ укупан износ за наплату, са ознаком категорије ОЕ, и

– Апотекарска установа која врши промет лекова за који накнаду наплаћује делом од осигураника а делом од РФЗО, дужна је да обрачунати ПДВ плати за порески период у којем је извршен промет, независно од периода у којем је извршена наплата од РФЗО.

Наводимо значајне делове из предметног мишљења:

„Када обвезник ПДВ – апотекарска установа изврши промет лекова, односно помагала осигураницима, при чему накнаду за тај промет наплаћује делом од осигураника приликом промета добара у виду партиципације (за коју издаје фискални рачун са исказаним ПДВ у складу са законом којим се уређује фискализација), а делом од Републичког фонда

за здравствено осигурање после извршеног промета добара и усаглашавања са Републичким фондом за здравствено осигурање, обвезник ПДВ – апотекарска установа дужна је да за промет лекова, односно помагала извршен у пореском периоду обрачуна ПДВ, да обрачунати ПДВ исказе у обрасцима ПОПДВ и ПППДВ у складу са ЗПДВ и Правилником о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 37/21, 64/21, 127/21, 49/22 и 59/22) и да обрачунати ПДВ плати у складу са ЗПДВ, независно од тога што део накнаде за промет лекова, односно помагала који потражује од Републичког фонда за здравствено осигурање није наплаћен до истека рока за предају Обрасца ПППДВ, односно рока за плаћање ПДВ.

Напомињемо, приликом потраживања од Републичког фонда за здравствено осигурање дела накнаде за промет лекова, односно помагала, који је обвезник ПДВ – апотекарска установа извршио осигураницима, обвезник ПДВ – апотекарска установа не треба да изда рачун из члана 42. ЗПДВ са исказаним ПДВ, већ други одговарајући рачун у складу са законом. Међутим, ако обвезник ПДВ – апотекарска установа изда рачун са исказаним ПДВ Републичком фонду за здравствено осигурање, у том случају сматра се пореским дужником из члана 10. став 1. тачка 4) ЗПДВ.

... У складу са наведеним одредбама ЗЕФ, када обвезник ПДВ – апотекарска установа потражује од Републичког фонда за здравствено осигурање део накнаде за промет лекова, односно помагала извршен осигураницима, обвезник ПДВ – апотекарска установа издаје електронску фактуру Републичком фонду за здравствено осигурање у складу са ЗЕФ, у којој не исказује ПДВ, већ укупан износ за наплату, са ознаком категорије ОЕ. Поред тога, мишљења смо да, са аспекта ЗПДВ и ЗЕФ, не постоје сметње да се као прилог електронској фактури изда спецификација

у којој би били наведени потребни подаци, укључујући и износ ПДВ.“

На основу овог мишљења, које је МФИН издао на захтев РФЗО, овај Фонд је свим апотекама и добављачима за помагала на подручју са којима одговарајућа филијала РФЗО има закључен уговор, доставила **Обавештење о начину достављања фактура за лекове издате на рецепт и помагала на налог бр. 450-1485/2022 од 23. септембра 2022. године.** Ово обавештење односи се на исказивање ПДВ у фактурама које Републичком фонду за здравствено осигурање испостављају апотеке за лекове издате на рецепт и помагала и добављачи за помагала на налог и у њему су поновљене информације из наведеног мишљења МФИН и истакнуто да приликом испостављања фактуре од стране обвезника за потраживања од Републичког фонда за део накнаде за промет лекова издатих на рецепт, односно помагала, извршен осигураницима, обвезник ПДВ треба убудуће да издаје електронску фактуру РФЗО у складу са ЗЕФ, у којој не исказује ПДВ, већ укупан износ за наплату, са ознаком категорије ОЕ и да из аспекта ЗПДВ и ЗЕФ не постоји сметња да се као прилог електронској фактури изда спецификација у којој би били наведени потребни подаци, укључујући и износ ПДВ.

У овом обавештењу РФЗО је, такође, апострофирао и да ће Републички фонд у новом информационом систему САП, обезбедити услове за примену овог мишљења у врло кратком року, како би ове фактуре могле бити одобрене и плаћене током следеће недеље.

Имајући у виду ново мишљење МФИН и инструкцију за поступање које је дао РФЗО, по нашем мишљењу, ток документације би требало да изгледа овако:

– приликом продаје лекова и других медицинских помагала на рецепт који је у малопродајном објекту физичком лицу – осигуранику извршила апотекарска установа – обвезник ПДВ за онај део накнаде који плаћа физичко лице (учешће/партиципација) апотекарска установа преко фискалног уређаја издаје фискални рачун са обрачунатим ПДВ. Уколико је учешће физичког лица – осигураника у плаћању цене лека 0%, тј. лице коме је извршен промет не плаћа никакво учешће, односно партиципацију, тада апотекарска установа ништа не евидентира преко фискалног уређаја (неке апотекарске установе евидентирају промет по цени од нула динара, у зависности од софтверског решења ЕСИР-а), већ само у евиденцији залиха. Уколико је приликом куповине конкретног лека на рецепт физичко лице дужно да плати одређену накнаду у виду учешћа или партиципације, тај износ који је од осигураника наплаћен у готовини, кредитном картицом или на други начин, евидентира се преко фискалног уређаја и издаје фискални рачун са обрачунатим ПДВ на тај износ;

– за онај део цене лека који не плаћа физичко лице – осигураник, већ ће тај део накнаде бити плаћен од стране Републичког фонда за здравствено осигурање, апотекарска установа треба да изда електронску фактуру преко СЕФ. Овај део накнаде не евидентира се преко електронског фискалног уређаја.

Приликом издавања електронске фактуре не бира се пореска категорија С (која повлачи са собом исказивање ПДВ у издатој електронској фактури), већ **треба изабрати пореску категорију ОЕ (која повлачи са собом да ПДВ неће бити исказан на електронској фактури) и шифру основа ПДВ-РС-ЗНП-остало;**

– Пореска категорија ОЕ се користи када се преко СЕФ издаје електронска фактура за одређену накнаду која није предмет опорезивања, тј. када издавалац не обрачунава ПДВ. Међутим, у овом случају, код издавања еФактура РФЗО за потраживање које апотекарска установа има од овог фонда **ПДВ ће бити обрачунат и садржан у укупној накнади која се фактурише, али на самој електронској фактури обрачунати ПДВ неће бити исказан.**

– Другим речима, по основу овакве електронске фактуре, обвезник ПДВ ће обрачунати ПДВ и исти ће бити укључен у укупну накнаду која се потражује, с том разликом да ПДВ неће бити исказан у еФактури, будући да се користи пореска категорија ОЕ. Нов начин издавања електронске фактуре не значи да апотекарска установа, односно други добављач обвезник ПДВ за онај део који потражује од РФЗО више неће обрачунавати ПДВ, исказивати га у Обрасцу ПОПОВ и пореској пријави ПППДВ и плаћати га. **И даље ће апотекарска установа – обвезник ПДВ имати обавезу обрачуна ПДВ, евидентирања обрачунатог ПДВ у пореским евиденцијама за ПДВ и исказивања у Обрасцу ПОПДВ и пореској пријави за ПДВ, али се ПДВ више неће исказивати на е фактури и самим тим обрачунаваће се на основу друге документације и евиденција;**

– уз електронску фактуру издату РФЗО за износ накнаде који се потражује од овог Фонда (који у себи садржи обрачунати ПДВ, али исти није исказан на фактури због коришћења пореске категорије ОЕ), апотекарска установа као прилог може у ПДФ формату приложити и послати спецификацију која садржи све потребне податке и у којој као посебна ставка може бити исказан обрачунати ПДВ. Битно је да такав документ носи ознаку да је спецификација и напомену да не представља рачун у смислу Закона о ПДВ. **На основу спецификације** (која садржи детаљно навођење свих врста лекова и медицинских помагала чије плаћање пада на терет РФЗО и у којој се може исказати и обрачунати ПДВ), апотекарска установа може обрачунати ПДВ који ће исказати у пореским евиденцијама и Обрасцу ПОПДВ и који ће платити у одговарајућем пореском периоду. Уколико се уз електронску фактуру не састави спецификација, обрачун ПДВ за део накнаде који се потражује од РФЗО може да се изврши на основу других интерних докумената и софтвера за праћење залиха. Свакако ће бити потребно **прилагођавање рачуноводствених софтвера** овом новом начину фактурисања;

– ПДВ на део накнаде који се потражује од РФЗО који апотекарска установа треба да обрачуна на основу спецификације или из других интерних докумената или ручним путем, **исказује се у Обрасцу ПОПДВ**

на оним пољима на којима се и раније исказивао (поље 3.2 – основица и ПДВ);

– начин књижења у пословним књигама која се воде по Закону о рачуноводству и Правилнику о контном оквиру се не мења. Потраживање од РФЗО евидентира се преко рачуна 222 – Потраживања од државних органа и организација, остварени приход преко рачуна 604 – Приходи од продаје робе на домаћем тржишту (или 614 – Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту), а обрачунати ПДВ преко рачуна 471 – Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по посебној стопи осим примљених аванса (или 470 – Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи осим примљених аванса);

– за обрачунати ПДВ по основу овако издате електронске фактуре са пореском категоријом ОЕ који у електронској фактури није исказан, а који ће бити обрачунат на основу спецификације или других интерних докумената обвезника ПДВ, по нашем мишљењу, преко СЕФ треба извршити и електронско евидентирање обрачуна ПДВ у смислу члана 4. Закона о електронском фактурисању. За апотекарске установе и друге добављаче РФЗО који се сматрају субјектима приватног сектора посебна обавеза електронског евидентирања обрачуна ПДВ наступиће 1. јануара 2023. године, док се за оне апотекарске установе које се сматрају субјектима јавног сектора, ово евидентирање преко СЕФ врши од 1. маја 2022. године.

Пример:

Апотекарска установа – месечни обвезник ПДВ извршила је продају лека чији се промет опорезује посебном стопом ПДВ од 10% физичком лицу – осигураннику. Физичко лице је донело рецепт свог изабраног лекара.

Малопродајна цена лека је 1.000 динара са ПДВ.

За конкретан лек партиципација физичког лица – осигураника износи 50 дин, а остатак од 950 динара пада на терет здравственог осигурања и биће наплаћен од РФЗО.

Од физичког лица је у готовини наплаћено 50 динара и тај део накнаде је евидентиран преко фискалног уређаја са обрачунатим ПДВ (10%) у износу од 4,55 динара и издат је фискални рачун на 50 динара.

Остатак до пуне малопродајне цене лека у износу од 950 динара апотекарска установа потражује од РФЗО. Овај део накнаде ће на крају месеца бити укључен у електронску фактуру која се издаје за све такве лекове чији се део накнаде рефундира од РФЗО.

Приликом издавања електронске фактуре РФЗО преко СЕФ апотекарска установа за накнаду коју потражује од РФЗО (у коју ће ући и накнада од 950 динара) треба да одабере пореску категорију ОЕ и шифру основа ПДВ-РС-ЗНП-остало. У таквој електронској фактури биће исказан износ без ПДВ и напомена да накнада није предмет опорезивања по члану 3. Закона о ПДВ (остало).

Уз електронску фактуру у чију накнаду је ушао и износ од 950 динара и на којој неће бити исказан ПДВ, апотекарска установа прилаже спецификацију продатих лекова који се плаћају из здравственог осигурања у ПДФ формату. У тој спецификацији садржан је и лек из овог примера чија је укупна накнада 950 динара и у спецификацији је приказано да је по основу овог продатог лека обрачунат ПДВ (10%) у износу од 86,36 динара.

Обрачунати ПДВ у износу од 86,36 динара ће бити исказан у пореским евиденцијама за ПДВ и у Обрасцу ПОПДВ на основу спецификације, а обрачунати ПДВ садржан у партиципацији у износу од 5 динара на основу извештаја фискалног уређаја.

Платилац	Документ	Нето	ПДВ 10%	Бруто
Пацијент	Фискални рачун – извештај фискалног уређаја	45,45	4,55	50,00
РФЗО	Спецификација уз е фактуру	863,64	86,36	950,00
Укупно		909,09	90,91	1.000,00

У обрасцу ПОПДВ у пољу 3.2 исказује се: у пољу основица – 909 динара а у пољу посебна стопа ПДВ 91 динар.

Књижење у главној књизи:

243		Благајна	50	
	604	Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		45
	471	Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по посебној стопи (осим примљених аванса)		5
– за продају лека у малопродајном објекту – партиципација коју плаћа пацијент				

222		Потраживања од државних органа и организација	950	
	604	Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		864
	471	Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по посебној стопи (осим примљених аванса)		86
– за продају лека у малопродајном објекту – део накнаде који се потражује од РФЗО				

Уколико осигураник не би плаћао ништа, већ се целокупна цена лека потражује од РФЗО, онда апотекарска установа не би евидентирала овај промет преко електронског фискалног уређаја и физичком лицу не издаје фискални рачун. За целокупну накнаду издаје електронску фактуру и прилаже спецификацију уз њу на начин описан у претходном примеру и по свему осталоме поступа како је објашњено.

РАЧУНОВОДСТВЕНИ И ПОРЕСКИ АСПЕКТИ ЛИЗИНГА У СКЛАДУ СА МСФИ ЗА МСП, ПРАВИЛНИКОМ ЗА МПЛ¹ И ПДВ ПРОПИСИМА

Рачуноводство лизинга уређено је на различит начин, у зависности од рачуноводствене регулативе коју субјекти примењују у складу са Законом о рачуноводству. Та регулатива је:

1) **МСФИ 16 – Лизинг**, који примењују велика правна лица, матична правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје, јавна друштва и друштва која се припремају да постану јавна независно од величине и сва друга правна лица која су изабрала рачуноводствену политику примене МСФИ у складу са Законом о рачуноводству;

2) **Одељак 20 – Лизинг из МСФИ за МСП**, који примењују мала и средња правна лица, као и микро и друга правна лица и предузетници који су изабрали рачуноводствену политику да примењују МСФИ за МСП у складу са чланом 25. Закона о рачуноводству;

3) **Правилник за МПЛ**, који примењују микро правна лица и друга правна лица у складу са чланом 26. Закона о рачуноводству.

У овом чланку превасходно обрађујемо рачуноводствене аспекте лизинга у складу са МСФИ за МСП и Правилником за МПЛ, с обзиром на то да смо о примени МСФИ 16 у последње две године објавили више чланака у овом часопису.² Такође, рачуноводствени и порески аспекти примене МСФИ 16 биће обрађени у посебном **Приручнику за примену МСФИ-9, МСФИ-15 и МСФИ-16**, који треба да изађе из штампе крајем новембра ове године.

Поред тога, у овом чланку обрађујемо и ПДВ аспекте лизинга у складу са **Законом о ПДВ и Правилником о ПДВ**.

1 Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Службени гласник РС“, бр. 89/20 – у даљем тексту: Правилник за МПЛ).

2 Различити аспекти примене МСФИ 16 обрађени су у чланцима објављеним у ПС бр. 20/20, 8/21, 9/21, 13/21, 21/21, 24/21 и 9/22.

1. Примена Одељка 20 – Лизинг из МСФИ за МСП

Рачуноводство лизинга у МСФИ за МСП уређено је Одељком 20 – Лизинг. У овом одељку прописане су области на које се не односи тај стандард, критеријуми за класификацију лизинга на финансијски и пословни лизинг, примена финансијског лизинга од стране корисника лизинга и даваоца лизинга, примена пословног лизинга од стране корисника и даваоца пословног лизинга, трансакције продаје и повратног лизинга и обелодањивања која врше корисници и даваоци лизинга.

Одељак 20 – Лизинг се примењује на рачуноводствено обухватање свих **лизинга**, осим:

(а) уговора о лизингу који се односе на истраживање или коришћење минерала, нафте, природног гаса и сличних нерегенеративних ресурса (видети Одељак 34 *Специјализоване активности*);

(б) уговора о лиценцама за предмете као што су филмови, видео записи, представе, рукописи, патенти и ауторска права (видети Одељак 18 *Нематеријална имовина осим гудвила*);

(ц) **одмеравања** некретнина које држи корисник лизинга, а које се рачуноводствено обухватају као **инвестиционе некретнине** и одмеравање инвестиционих некретнина које је давалац лизинга обезбедио по основу уговора о **пословном лизингу** (видети Одељак 16 *Инвестиционе некретнине*);

(д) одмеравања **биолошких средстава** које корисник лизинга поседује по основу уговора о **финансијском лизингу** и биолошких средстава које је давалац лизинга обезбедио по основу уговора о пословном лизингу (видети Одељак 34);

(е) лизинга који би могли да доведу до губитка за даваоца или корисника лизинга као резултат уговорних одредаба које нису повезане са променама цена **средства** које је предмет лизинга, променама девизних

ОПОРЕЗИВАЊЕ ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ПО ОСНОВУ СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА СТЕЧЕНИХ БЕЗ НАКНАДЕ ИЛИ ПО ПОВЛАШЋЕНОЈ ЦЕНИ

Увод

Последњих година, посебно са ширењем пословања великих мултинационалних компанија у нашој земљи, приметан је тренд повећања броја различитих програма награђивања запослених. У том смислу све заступљенији су разни видови стимулисања запослених бесплатним давањима или повлашћеним условима куповине удела, односно акција самог послодавца или његових повезаних лица. Ове околности несумњиво су довеле до измена законске регулативе која уређује опорезивање оваквих примања запослених.

С тим у вези, изменама члана 14. Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, ... и 10/22 – у даљем тексту: **ЗПДГ**), из децембра 2018. године, промењен је порески третман примања запослених у виду акција, опција на акције и удела које запослени остварују од послодавца или од лица повезаног с послодавцем¹ (у даљем тексту: **сопствене акције**) у случајевима у којима оваква примања запослених нису ослобођена обавезе плаћања пореза на зараде.

Истовремено, одредбама члана 18. став 1. тачка 11) и став 2. ЗПДГ предвиђено је **пореско ослобођење** по основу сопствених акција које запослени стекне без накнаде или по повлашћеној цени од послодавца или од са послодавцем повезаног лица. Услови за остваривање права на ово пореско ослобођење ближе су уређени Правилником о остваривању права на пореско ослобођење за примања запосленог по основу сопствених акција које стекне без накнаде или по повлашћеној цени („Службени гласник РС“, бр. 50/19 – у даљем тексту: **Правилник**).

Одредбе чл. 14. и 18. ЗПДГ у делу који се односи на сопствене акције, примењују се на сопствене акције **стечене почев од 1. јануара 2019. године.**

Напомињемо, **термин сопствене акције** користи се као заједнички назив за примања запослених у виду **акција, опција на акције и удела** које запослени остварују од послодавца или од лица повезаног с послодавцем.

Осим са становишта опорезивања порезом на зараду по основу стицања сопствених акција из угла ЗПДГ, додатно се намећу и питања опорезивања порезом на приходе од капитала (дивиденде) примања остварених по основу власништва запослених у капиталу, као и опорезивања порезом на капиталне добитке у случају отуђења сопствених акција.

С тим у вези, у наставку ћемо посветити пажњу свим релевантним аспектима опорезивања сопствених акција запослених, како у моменту њиховог стицања од послодавца, односно од са послодавцем повезаног лица, тако и у моменту њиховог евентуалног отуђења.

1. Порез на зараду на примања запослених по основу сопствених акција

Према одредбама члана 14. став 1. ЗПДГ, **зарадом се, између осталог, сматрају и примања у облику хартија од вредности**, осим акција стечених у поступку својинске трансформације². Примања запослених у облику хартија од вредности сматрају се **зарадом, независно од тога да ли су те хартије од вредности стечене без накнаде или по повлашћеној цени**. Повлашћеном ценом сматра се цена која је нижа од тржишне цене.

² Акције које су запослени стекли у складу са Законом о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације, Законом о својинској трансформацији или Законом о приватизацији, када се стицање права располагања таквим акцијама не сматра зарадом у смислу ЗПДГ.

¹ Лицом повезаним са послодавцем сматра се повезано лице у смислу одредаба члана 59. Закона о порезу на добит правних лица.

ОПШТА ПРАВИЛА ОПОРЕЗИВАЊА АУТОРСКИХ НАКНАДА ПОРЕЗОМ НА ДОБИТ ПО ОДБИТКУ

1. Опорезивање ауторских накнада из аспекта Закона о порезу на добит правних лица

1.1. Појам ауторске накнаде

Према члану 40. Закона о порезу на добит правних лица (у даљем тексту: ЗПДПЛ), под ауторском накнадом подразумева се „*накнада од ауторског и сродних права и права индустријске својине*“.¹ Имајући у виду чињеницу да ауторско право, права сродна ауторском праву и права индустријске својине представљају права интелектуалне својине, **ауторска накнада** би у поједностављеној верзији дефиниције могла бити дефинисана као **накнада од права интелектуалне својине**.²

Иако на први поглед поменута дефиниција делује јасно, у пракси се често јављају дилеме у погледу њеног тумачења. Разлог за то лежи у чињеници да је поменута дефиниција недоречена, пре свега у погледу обима права интелектуалне својине који се преноси, а по основу чијег преноса нерезидентна правна лица остварују накнаду која је предмет опорезивања.

Наиме, већина права интелектуалне својине могу се уговором **уступити** или **у целини пренети** другом лицу. Према Закону о ауторском и сродним правима, уступање/пренос ауторских права врши се на основу ауторског уговора.³ Са друге стране, права индустријске својине се у правном промету преносе уговором о преносу, док се њихово уступање на коришћење другом лицу врши на основу уговора о лиценци.

Сходно наведеном, власник права интелектуалне својине може остварити накнаду по два основа:

1. По основу **уступања** права интелектуалне својине, или
2. По основу **преноса** права интелектуалне својине у целини.

Будући да је законодавац чланом 40. ЗПДПЛ ауторску накнаду дефинисао као **накнаду од права интелектуалне својине**, не улазећи у то да ли је реч о накнади која се остварује по основу уступања или преноса у целини ових права, језичким тумачењем дефиниције ауторске накнаде може се закључити да обе претходно поменуте накнаде потпадају под ову дефиницију. Међутим, то у пракси није случај.

Заправо, у пракси се само накнада коју нерезидентно правно лице оствари од резидентног правног лица **по основу уступања права интелектуалне својине** сматра ауторском накнадом у смислу члана 40. ЗПДПЛ.

Да бисмо објаснили зашто је то тако, у наставку дајемо кратак осврт на тумачење појма ауторских накнада у економској теорији и међународном пореском праву, по угледу на које су ауторске накнаде, као предмет опорезивања, и уведене у наш порески систем.

Наиме, у међународној економији, под појмом ауторске накнаде (енг. „*Royalties*“) уобичајено се подразумева накнада која се плаћа у замену **за право коришћења** туђе својине. Дакле, реч је о накнади чијим се плаћањем **не стиче право својине над одређеном имовином** (у овом случају интелектуалном својином), већ само право да се одређена туђа интелектуална својина користи.

Наведено је рефлектовано и у дефиницији Директиве Савета ЕУ о каматама и ауторским накнадама, према којој „*израз „ауторске накнаде“ означава плаћања било које врсте која су примљена као накнада за коришћење или за право коришћења ауторског права*“.

1 Члан 40. став 1. тачка 2) ЗПДПЛ

2 О ауторском и сродним правима и правима индустријске својине, као посебним областима права интелектуалне својине, писали смо у уводном делу чланка „Приходи од ауторског и сродних права и права индустријске својине које остварују резидентна физичка лица у земљи на које се порез плаћа по одбитку“, који смо објавили у броју 18/2022, на стр. 26

3 Члан 67. Закона о ауторском и сродним правима

ОТКАЗ УГОВОРА О РАДУ ПО ОСНОВУ ВИШКА ЗАПОСЛЕНИХ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О РАДУ И ПРАВА КОД НАЦИОНАЛНЕ СЛУЖБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Поступак отказа уговора о раду по основу вишка запослених и права запослених по том основу уређени су одредбама чл. 153. до 160. и одредбом члана 179. став 5. тачка 1) Закона о раду (у даљем тексту: Закон). Запослени коме је отказан уговор о раду по основу вишка запослених има одређена права по основу уплаћеног доприноса за случај незапослености и та права, по престанку радног односа, остварује код Националне службе за запошљавање у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености (у даљем тексту: Закон о запошљавању).

1. Када постоји обавеза доношења програма за решавање вишка запослених?

Према одредби члана 153. Закона, вишак запослених може настати због **технолошких** (увођење савременијих технолошких линија и процеса, услед чега престаје потреба за одређеним профилем запослених, промена технолошких процеса и програма и сл.), **економских** (промене на тржишту, финансијске потешкоће у наплати потраживања и сл.) или **организационих промена** (укидање појединих организационих делова, затварање огранака, продајних места и сл.) код послодавца. Послодавац који утврди да ће услед наведених промена настати вишак запослених за чијим радом престаје потреба у оквиру периода од 30 дана, дужан је да донесе програм решавања вишка запослених, и то ако престаје потреба за следећим бројем запослених:

- 10 запослених код послодавца који има у радном односу више од 20 а мање од 100 запослених на неодређено време;
- 10% запослених код послодавца који има у радном односу најмање 100, а највише 300 запослених на неодређено време;
- 30 запослених код послодавца који има у радном односу на неодређено време преко 300 запослених.

Програм је дужан да донесе и послодавац који предвиђа да ће доћи до престанка потребе за радом најмање 20 запослених у оквиру периода од 90 дана, без обзира на укупан број запослених код послодавца.

Према томе, послодавци који услед технолошких, економских или организационих промена утврде да престаје потреба за радом одређеног броја запослених, али не испуњавају наведене услове у погледу **укупног броја запослених** на неодређено време и броја запослених за чијим радом престаје потреба, **немају обавезу да доносе програм** решавања вишка запослених у складу са Законом.

Програм решавања вишка запослених, према члану 155. Закона, садржи следеће:

- разлоге престанка потребе за радом запослених;
- укупан број запослених код послодавца;
- број, квалификациону структуру, године стажности и стаж осигурања запослених који су вишак и послове које обављају;
- критеријуме за утврђивање вишка запослених;
- мере за запошљавање као што су премештај на друге послове, рад код другог послодавца, преквалификација или доквалификација, рад са непуним радним временом али не краће од половине пуног радног времена и сл.;
- средства за решавање социјално-економског положаја вишка запослених;
- рок у којем ће да буде отказан уговор о раду.

Законом је изричито прописано да критеријуми за утврђивање вишка запослених не могу да буду одсуствовање запосленог са рада због привремене спречености за рад, трудноће, породилског одсуства, неге детета и посебне неге детета (члан 157. Закона).

У вези са доношењем програма решавања вишка запослених, послодавац има следеће законске обавезе:

ПОСЛОВИ ШПЕДИЦИЈЕ (ПОРЕСКИ И РАЧУНОВОДСТВЕНИ АСПЕКТ)

Спољнотрговинска делатност, нарочито извоз, је врло важан чинилац за свако привредно друштво које производи, односно извози сопствене производе или услуге, односно извози производе других произвођача. У сваком извозно-увозном послу кључну улогу има лице која се назива шпедитер и које координира промет и превоз робе од продавца до купца. Шпедитер омогућава да се безбедно и сигурно обави одговарајући транспорт, правилним избором вида транспорта, односно превозног средства, према условима које је одредио налогодавац. Задаци који се стављају пред шпедитере нису ни једноставни нити без ризика. Зато је потребно да шпедитер познаје законске прописе своје земље и земље у коју се роба отпрема, да познаје клаузуле и да поседује добре везе са превозничким предузећима, осигуравајућим кућама, поморским агенцијама, бродарским агентима, банкама, царинским испоставама и осталим учесницима у међународном пословању.

1. Дефиниција шпедитерске делатности

У нашој пракси користе се два појма: „Шпедиција“ (шпедитер) и појам „Отпремништво“. Појам шпедитер, односно шпедиција (енг. – forwarding agent/forwarder; итл. – spedizionere; нем. – Spediteur, фра. – Transitaire), који у основи полазе од латинске речи „expedire“ што у дословном преводу значи одрешити или уредити, док се у практичној примени преводи појмовима послати, отпремити.

Међународни шпедитер је правно или физичко (ретко) лице регистровано за обављање послова спољнотрговинског промета, која искључиво и у облику сталног занимања закључује у своје име и за туђи рачун (као комисионар), у туђе име и за туђи рачун (као агент) и у своје име и за свој рачун (као самостална категорија привредника) уговоре потребне при организацији отпреме (извоза), допреме (увоза) и транзита робе својих налогодаваца уз помоћ возара и обавља

друге прописане или уобичајене специјалне послове и радње у вези с отпремом, допремом и превозом робе.

Шпедитери се, у спољнотрговинском процесу, а тиме и у царинском поступку појављују као:

- комисионари који обављају послове по налогу, али у своје име

- агенти који обављају послове по налогу налогодавца и у његово име.

Шпедиција је услужна привредна делатност, која се бави организовањем и премештањем (отпремом и допремом) робе у простору и времену координацијом свих учесника у транспортном ланцу. Премештање робе подразумева скуп операција и активности које омогућавају несметано кретање робе. Најбитније је познавање технолошких захтева робе и сва њена битна својства, затим проналажење најповољнијег превозног пута по видовима транспорта, захтеве за складиштењем робе, осигурање царинских формалности (ако се ради о кретању робе преко границе), квантитативна и квалитативна контрола робе, предфинансирање царинских услуга и робе као и неки остали пратећи захтеви и послови. У међународном транспорту шпедитер би морао добро да познаје законе земаља кроз које роба пролази као и технике међународне трговине, међународне транспортне прописе, трговачке прописе, банкарске, осигуравајуће и царинске прописе као и све настале промене и измене на том плану како би омогућио свом комитенту што економичнију отпрему, односно допрему робе од свог комитента до одређеног места преузимања и обратно. По правилу, шпедитер не обавља превоз робе, већ ангажује превозника и сва друга неопходна услужна привредна друштва ради реализовања транспорта комитентове робе у своје име и за рачун комитента.

Послови отпремања и допремања добара (шпедиција), уређени су и одредбама чл. 827. до 846. Закона о облигационим односима („Службени лист

ПРОДАЈНИ ПОДСТИЦАЈИ ИЗ УГЛА ЗАКОНА О ТРГОВИНИ

У в о д

У циљу повећања промета и конкурентности, бржег протока обртних средстава, трговци се често одлучују да купцима – потрошачима нуде продајне подстицаје.

Давање продајних подстицаја уређено је одредбама чл. 36–38. **Закона о трговини** („Службени гласник РС“, број 52/19, у даљем тексту: Закон).

Унапређење продаје подразумева подстицање продаје на самом месту продаје, односно приликом склапања купопродајног уговора и имајући у виду то да се тада доноси коначна одлука о куповини, прописано је који подаци морају бити обезбеђени како би потрошач могао да донесе рационалну одлуку.

Продајни подстицај се у Закону дефинише као понуда робе/услуге под повољнијим условима у односу на редовну понуду, и то нарочито са сниженом ценом, посебним условима продаје, испоруке, са обећањем награде, са пратећим поклонима, у програмима лојалности, односно другим погодностима.

У случају продаје робе/услуге са сниженом ценом, трговац, односно пружалац услуге дужан да поред понуде продајног подстицаја на продајном месту јасно истакне и снижену и претходну цену, а код акцијске продаје са роком важења до три дана не постоји обавеза истицања снижене цене, већ јасно одређење процента снижења. Због тога ћемо се на почетку бавити обавезом истицања цене.

1. Истицање цене

Истицање цене уређено је одредбама члана 35. Закона. Трговци су дужни да на јасан, несумњив, лако уочљив и читљив начин истакну продајну цену на роби, односно амбалажи, непосредно поред робе или у случају даљинске трговине непосредно поред приказа или описа робе, са назнаком јединице мере у којој је исказана (дин/јединица мере).

Трговци који обављају трговину на продајном месту у објекту у који потрошач не може да уђе или трговину личним нуђењем, да истакну продајну цену на роби, односно амбалажи, непосредно поред робе или на видном месту у ценовнику.

Продајна цена је коначна цена по јединици робе, укључујући порезе и дажбине.

Продајна цена се за **претходно упаковану робу** обрачунава за дату количину претходно упаковане робе. То је роба која је упакована без присуства купца, при чему се количина те робе не може променити без промене паковања, односно без отварања паковања при чему настаје видно оштећење.

Продајна цена се за робу која није упакована не-го се **мери у присуству потрошача**, обрачунава по килограму, литру, метру, квадратном метру, кубном метру или другој јединици мере која се уобичајено користи за одређену робу.

Јединична цена јесте коначна цена, укључујући и порез, по јединици мере, као што је килограм, литар, метар, квадратни метар, кубни метар или друга јединица мере која се **уобичајено** користи у промету одређене робе/услуге.

За претходно упаковану робу, трговац је дужан да истакне **јединичну цену**, поред продајне цене.

Ако је јединична цена једнака продајној цени, она се не мора посебно истицати (нпр., паковање од једног килограма).

Јединична цена се не мора посебно истицати ако је једнака продајној цени.

На основу члана 35. став 10. Закона, донет је Правилник о врсти робе за коју се истиче јединична цена и начину истицања („Службени гласник РС“, бр. 39/21).

Овим правилником прописано је да се **јединична цена истиче за следеће производе:**

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ ИЗ ОБЛАСТИ ФИСКАЛИЗАЦИЈЕ

1. Код пружање услуга лабораторијске радиолошке дијагностике у оквиру делатности 86.10 (делатност болница) другим правним лицима (здравственим установама) која шаљу пацијенте на услужну лабораторијску дијагностику, лица која пружају ове услуге нису обавезна да тако остварен промет евидентирају преко електронског фискалног уређаја

Питање:

Ми смо здравствена установа (болница) и имамо најсавременије апарате за радиолошку дијагностику, па нам друге здравствене установе често шаљу своје пацијенте на снимање. Када нам друга здравствена установа (болница) упути свог пацијента на радиолошки преглед, накнаду за овај преглед наша здравствена установа наплаћујемо од те од болнице (а та болница све кумулативно са осталим услугама лечења од свог пацијента).

За здравствене установе као професионалне купце ми имамо посебан ценовник, то јест услуге наплаћујемо јефтиније него физичким лицима пацијентима (дајемо попуст у односу на цену за физичка лица). Давање фискалног рачуна физичком лицу пацијенту није практично у овом случају, јер ми од пацијената не наплаћујемо услугу, а болнице које нам упућују своје пацијенте на снимање наплаћују од њих ту услугу по пуној цени.

Да ли смо дужни да овај промет евидентирамо преко електронског фискалног уређаја, с обзиром на то да услугу суштински пружамо правним лицима, а наша болница, по нашем мишљењу, не може се сматрати малопродајним објектом?

Одговор:

Када је у питању пружање наведених услуга у оквиру делатности 86.10 другим правним лицима

(здравственим установама), лица која пружају ове услуге немају обавезу да тако остварен промет евидентирају преко електронског фискалног уређаја, с обзиром на то да се у конкретном случају не ради о промету на мало. Прималац услуге је правно лице које упућује свог пацијента на радиолошку дијагностику, резултати се достављају правном лицу и он у складу са тим резултатима преузима лечење.

Имајући у виду то да здравствена установа (болница) упућује свог пацијента на радиолошки преглед, а накнаду за овај преглед ваша здравствена установа наплаћује од те од болнице која све кумулативно са осталим услугама лечења наплаћује од свог пацијента, ваша здравствена установа нема обавезу да остварени промет који наплаћује од друге здравствене установе која вам је упутила пацијента на радиолошку дијагностику евидентира преко електронског фискалног уређаја, с обзиром на то да се у конкретном случају не ради о промету на мало у складу са чланом 3. Закона о фискализацији. Фискални рачун издаје друга здравствена установа која, између осталих, и ту услугу који сте ви пружили наплаћује од пацијента.

У вези са сличном ситуацијом Министарство финансија је већ заузело став мишљењем бр. 011-00-01237/2021-04 од 11.04.2022. године, а односи се на пружање услуга лабораторијске дијагностике у оквиру делатности 86.90 (Остала здравствена заштита) другим правним лицима (здравственим установама) од којих се добијају узорци за услужну лабораторијску дијагностику (мишљење је објављено у ПС 8/22).

Напомињемо да сте од 1. јануара 2023. године, дужни да за накнаду другим болницама за пружене услуге радиолошке дијагностике издајете еФактуре.

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. Израда кошуљице за хидроизолацију и израда фасаде објекта сматра се прометом из области грађевинарства ако је вредност промета већа од 500.000 динара, без ПДВ, за који је порески дужник прималац који има право на одбитак претходног пореза ако је пореска обавеза за тај промет настала

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 153/20 – у даљем тексту: Закон), за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ изврши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, ако је вредност тог промета већа од 500.000 динара, без ПДВ. Правилником о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, 64/21, 127/21, 49/22 и 59/22 – у даљем тексту: Правилник) ближе се уређује шта се, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматра добрима и услугама из области грађевинарства. С тим у вези, израда кошуљице за хидроизолацију и израда фасаде објекта, са материјалом, сматра се прометом из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, ако је вредност тог промета већа од 500.000 динара, без ПДВ. Према томе, када обвезник ПДВ изврши другом обвезнику ПДВ промет из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, чија је вредност већа од 500.000 динара, без ПДВ, обвезник ПДВ – прималац дужан је да обрачуна ПДВ и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом, при чему основицу за обрачунавање ПДВ чини износ накнаде коју обвезник ПДВ – испоручилац прима или треба да прими за тај промет, без ПДВ. ПДВ се обрачунава на дан

настанка пореске обавезе у складу са чланом 16. тач. 1) и 2) Закона (дан када је извршен промет, односно дан када је плаћена накнада ако је накнада плаћена пре извршеног промета).

У рачуну за промет из области грађевинарства у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, чија је вредност већа од 500.000 динара, без ПДВ, обвезник ПДВ који врши предметни промет не исказује ПДВ, с обзиром на то да за тај промет није порески дужник у складу са Законом. Обвезник ПДВ којем је извршен наведени промет дужан је да обрачуна ПДВ у својству пореског дужника из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, као и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

Када је реч о праву на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ – пореског дужника из члана 10. став 2. тачка 3) Закона, ово право може да оствари под условом да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом (што између осталог значи да је ПДВ обрачунао на дан настанка пореске обавезе – на дан промета, односно на дан авансног плаћања) и да примљена добра и услуге користи за промет добара и услуга из члана 28. став 1. Закона (промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ, односно промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици).

Поред тога напомињемо, ако обвезник ПДВ у својству пореског дужника из члана 10. став 2. тачка 3) Закона обрачуна ПДВ, а да пореска обавеза за обрачунавање ПДВ није настала, обвезник ПДВ нема право да обрачунати ПДВ одбије као претходни порез. (МФИН, 011-00-00335/2022-04 од 19.09.2022. године)

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2022. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	41/22	97.877,00	95,8	70.920,00	95,0
Фебруар (Укупно)	50/22	97.392,00	99,5	70.605,00	99,6
Март (Укупно)	61/22	102.781,00	105,5	74.664,00	105,7
Април (Укупно)	69/22	100.727,00	98,0	73.012,00	97,8
Мај (Укупно)	83/22	102.432,00	101,7	74.168,00	101,6
Јун (Укупно)	95/22	102.523,00	100,1	74.302,00	100,2
Јул (Укупно)	110/22	100.937,00	98,5	73.114,00	98,4

2. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 127/21 и износи **30.880** динар ($88.228 \times 35\%$), а примењује се од 1. јануара 2022. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2022. године.

3. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2022. године („Службени гласник РС“, бр. 87/21) утврђена је у нето износу од 201,22 динара по радном часу и примењује се од 1.01.2022. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2022. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2022.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Јануар, април, јул и октобар	168	33.804,96	45.470,70
2	Фебруар	160	32.195,20	43.174,32
3	Мај, јун, септембар, новембар и децембар	176	35.414,72	47.767,08
4	Март и август	184	37.024,48	50.063,45

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 127/21 и износи **441.140** динара (88.228×5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2022. године.

5. ИЗВРШАВАЊЕ ОБАВЕЗЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ ЗА СЕПТЕМБАР 2022. ГОДИНЕ

1. Уплатом 50% просечне зараде по запосленом у Републици у износу од **50.468,50** динара до 5. октобра 2022. године ($100.937 \times 50\%$), на прописани рачун: **840-745126843-22**, са позивом на број одобрења (БОП) додељен од Пореске управе – за једну особу са инвалидитетом.

2. Закључивањем уговора о пословно-техничкој сарадњи са предузећем за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у вредности од најмање 20 просечних зарада у Републици у моменту закључења уговора, што износи **2.018.740 динара** (100.937×20) – за једну особу са инвалидитетом у наредних 12 месеци од дана извршења финансијске обавезе из уговора.

ИЗДАЊА ИЗ ОБЛАСТИ РАЧУНОВОДСТВА

Објављено је ново издање које је усаглашено са свим новим рачуноводственим прописима који се примењују од 2021. године, као и са важећом пореском регулативом.

Садржи обиље практичних примера и објашњења књижења пословних промена на рачунима новог контног оквира за привредна друштва, задруге и предузетнике, у складу са Правилником за микро правна лица и МСФИ за МСП.

Нови контни оквир који се примењује почев од састављања годишњег финансијског извештаја за 2021. годину, садржи значајан број нових троцифрених конта, као и промене садржаја ранијих рачуна.

Нарочито много измена има у рачуноводственом обухватању код микро правних лица и предузетника, јер нови Правилник за микро и друга правна лица садржи другачије норме у односу на правилник који се примењивао до краја 2020. године.

Обим: 1568 страна

**Цена: – 11.000 дин, са ПДВ, за претплатнике
– 16.500 дин, са ПДВ за остала лица**

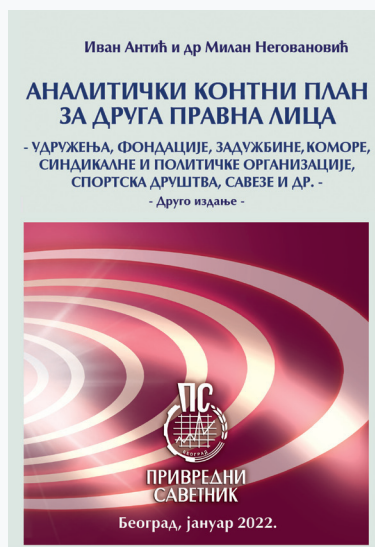
У објављеном новом издању Аналитичког контног плана дајемо предлог детаљнијег рашчлањавања прописаних троцифрених рачуна садржаних у контном оквиру на аналитичка и субаналитичка конта.

Предлог Привредног саветника увек је био широко прихваћен и масовно усвојен од стране великог броја домаћих привредних субјеката.

Садржински и формално, усклађен је са свим изменама рачуноводствене и пореске регулативе.

Обим: 216 страна

**Цена: – 2.500 дин, са ПДВ, за претплатнике
– 3.850 дин, са ПДВ за остала лица**

Нови Закон о рачуноводству уважио је специфичности разних других правних лица и наставио да прописује да пословне књиге воде на њиховим специфичностима прилагођеном контном оквиру и финансијске извештаје презентују на посебним обрасцима за друга правна лица.

У новом издању, као и ранијих година, извршили смо детаљније рашчлањавање прописаних троцифрених рачуна Правилника о контном оквиру за друга правна лица и могу да га користе разне недобитне организације.

Обим: 156 страна

**Цена: – 2.000 дин, са ПДВ, за претплатнике
– 3.080 дин, са ПДВ за остала лица**

One stop shop

Jedan Loyalty kontakt za sve – od vaše ideje i potrebe, sve do analize rezultata.

One platform

Jedna loyalty platforma za sve kanale prodaje – nezavisna od načina komunikacije.

Loyalty gift

Loyalty popust

Loyalty bonus

Loyalty cashback

Naša statistika kaže da ako imate jedan od gore navedenih Loyalty modula, vaša kompanija će dobiti redovne i stalne kupce a samim tim i merljivo povećanje prihoda.

Za besplatne konsultacije kontaktirajte nas na:

011 245-4413

office@loyalty.rs